

Datum van indiening : 12 september 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp : De discriminatie bij inschrijvingsprocedures van kleuters in Nederlandstalige scholen

Eind augustus publiceerde de VUB de resultaten van een onderzoek naar discriminatie in Nederlandstalige kleuterscholen. Drie sociologen stuurden in augustus 2018 een e-mail naar 2.243 Nederlandstalige kleuterscholen in Vlaanderen en Brussel. De onderzoekers gebruikten zes fictieve afzenders: telkens twee ouders van Belgische origine, van Sub-Saharaanse afkomst en van Maghrebijnse origine om zich te informeren naar de inschrijvingsprocedure en een persoonlijke rondleiding te vragen.

Om hun kleuter in te schrijven hadden de ouders van Belgische origine 70 procent kans, tegenover respectievelijk 40 en 38 procent bij de ouders van Sub-Saharaanse of Maghrebijnse afkomst. Een groot verschil, zeker ook gezien de huidige inschrijvingsprocedures waarbij er normaal gezien een reeks welomlijnde indicatoren gelden om een plaats toe te kennen: kind van personeel, broertjes of zusjes in de school, afstand, sociaal economische kenmerken en in Brussel het Nederlandstaligheid.

Voor een persoonlijke rondleiding hadden Belgische ouders 70 procent kans om uitgenodigd te worden, terwijl de ouders van Sub-Saharaanse en Maghrebijnse afkomst slechts respectievelijk 31 en 32 procent kans hadden. Ook de sociaaleconomische positie bleek daarbij bepalend: de ouders van middenklassegezinnen van Belgische afkomst hadden 76 procent kans op een uitnodiging, die uit de kwetsbaardere sociale groep amper 36 procent. De Sub-Saharaanse en Maghrebijnse ouders uit kwetsbare milieus hadden zelfs amper 18 en 22 procent kans op een uitnodiging.

De resultaten van het onderzoek wijzen er ook op dat het niet zozeer witte of concentratiescholen zijn die op de rem gaan staan, maar wel scholen uit de middenmoot die vrezen dat hun leerlingenpopulatie te divers dreigt te worden.

De transparantere en objectieve inschrijvingsprocedures hebben al een grote dam opgeworpen tegen discriminatie en voorkeursbehandelingen bij het toekennen van plaatsen. De meerderheid van de scholen wil zeer bewust alle kinderen dezelfde kansen geven om bij hen les te volgen. Toch zien we dat er vormen van discriminatie blijven bestaan. Het doel van de verschillende bevoegde overheden moet duidelijk zijn: elk kind, ongeacht origine of sociaal-economische status, moet zich even welkom voelen in het Nederlandstalig onderwijs.

Mijn vragen:

1. Heeft u kennis genomen van dit onderzoek? Wat is uw analyse van deze bevindingen, met name toegepast op de Brusselse context?
2. Welk beleid ontwikkelt de VGC om discriminatie in het onderwijs tegen te gaan bij het toekennen van schoolplaatsen? Zal u de bevindingen van dit onderzoek gebruiken om andere of nieuwe accenten te leggen? Op welke wijze wordt rond deze thematiek samengewerkt met de Vlaamse overheid en met de onderwijskoepels?
3. De regels voor de toekenning van plaatsen zijn zo objectief mogelijk. Dit onderzoek toont aan dat desondanks vormen van discriminatie of ongelijkheid blijven bestaan. Heeft u weet

van andere vormen van discriminatie die nog leven bij de verdeling van vrije schoolplaatsen? Hoe verklaart u dat ondanks de objectieve toekenningsprocedure er zo'n verschillen bestaan tussen de slaagpercentages om een kind ingeschreven te krijgen?

4. Discriminatie in het onderwijs speelt zich ook af op andere vlakken, zie bijvoorbeeld het geval van de per ongeluk gelekte discriminerende opmerkingen bij de evaluaties van studenten van de Erasmushogeschool. Welk breder antidiscriminatiebeleid voor het onderwijs ontwikkelt de VGC en het Onderwijscentrum Brussel? Op welke wijze wordt het schoolpersoneel hierrond gevormd? Welke vormingen/bezoeken worden georganiseerd? Zo zijn er voorbeelden van leerkrachten uit het Brussels Nederlandstalig onderwijs die stages volgen bij Brusselse socio-culturele organisaties om zich de Brusselse (hyperdiverse) realiteit eigen te maken.

Hilde Sabbe
14-09-2020